

Szakmai beszámoló

Fórum sorozat a vidékfejlesztési feladatokat ellátó Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület szervezet bevezetésére a térségben

Írásos beszámoló a projekt megvalósulásáról

A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület azzal a céllal jött létre, hogy a 2014-2020 Európai Unió fejlesztési ciklusban a Vidékfejlesztési Program által meghatározott és allokált LEADER forrásokat eljuttassa a tervezési területe által lefedett helyi szereplőkhöz.

A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület és az Irányító Hatóság között megkötött vállalkozási szerződésben megfogalmazott iránymutatások alapján 2015. szeptember 29. és október 29. között tizenkét alkalommal tartott tájékoztató fórumot az augusztusban elfogadott Vidékfejlesztési Programmal kapcsolatban.

A fórumok célja, hogy a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület, mint új helyi akciócsoport térségi szinten bemutatásra kerüljön, valamint a tervezési terület helyi szereplőihöz eljusson, megismerésre kerüljön. A rendezvénysorozat másik célja a szervezet térségi beágyazódásának elősegítése, a minél sokrétűbb vidéki célcsoportok elérése, ezáltal a területi fejlesztési igények és lehetőségek megfelelő koordinációjának megvalósítása.

A rendezvénysorozat fórumai az alábbi helyszíneken és időpontokban kerültek megrendezésre:

• 2015. szeptember 29.	Makó, Korona nagyterem	15 óra
• 2015. szeptember 30.	Makó, Váll-Ker Kft. ebédlő	16 óra
• 2015. október 05.	Pitvaros, Faluház	17 óra
• 2015. október 06.	Mártély, Faluház	14 óra
• 2015. október 06.	Mindszent, Kulturális Központ	17 óra
• 2015. október 07.	Földeák, Művelődési Ház	10 óra
• 2015. október 07.	Csanádpalota, Művelődési Ház	17 óra
• 2015. október 08.	Székkutas, Művelődési Ház	17 óra
• 2015. október 12.	Hódmezővásárhely, Agrárcentrum	18 óra
• 2015. október 13.	Apátfalva, Művelődési Ház	17 óra
• 2015. október 14.	Kiszombor, Községháza	17 óra

- 2015. október 29. Makó, Korona
nagyterem 15óra

A fórumok időpontjait előzetesen a települések polgármestereivel egyeztettük, valamint segítségüket kértük abban, hogy a rendezvényekre szóló meghívók kiosztásra kerüljenek a településeken.

A fórunsorozat helyszínei kapcsán azt a rendezési elvet tartottuk szem előtt, hogy a Makói járás településeinek minden egyes mikrotérség központjában megtartottuk a tájékoztató előadást, míg a Hódmezővásárhelyi járás négy települése esetében mindenhova külön ellátogattunk. Azért kerestük fel a Hódmezővásárhelyi járás négy települését: Mártélyt, Mindszentet, Székkutast és Hódmezővásárhelyt külön-külön, mert fontosnak éreztük a személyes kapcsolat kialakítását, mivel egymásnak új partnerei lettünk a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület keretein belül.

A fórumokat tartó Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület munkatársai PPT formátumú előadás keretében mutatták be a térség újonnan alakult vidékfejlesztési szervezetét, valamint minden helyszínen kérdőívet és projektötlet gyűjtő adatlapot osztottak ki, amelyet október közepéig elektronikus vagy postai úton vártak vissza kitöltve az Egyesület irodájába.

A településeken megtartott fórumokon megjelent résztvevők magas százalékban nagy érdeklődést mutattak a Vidékfejlesztési Program iránt. Sok olyan érdeklődő volt, akinek nem hangzott ismeretlenül a LEADER program, mint a vidékfejlesztési támogatások speciális területe. Voltak a jelenlévők között már sikeres projektgazdák, illetve olyanok is, akik a jövőben szeretnének azzá válni.

A fórunsorozat első és talán legfontosabb állomása szeptember 29-én volt a makói Korona Üzleti és Szolgáltató Központ konferenciatermében, ahol a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület megtartotta soron következő, az Alapszabályt módosító közgyűlését. Ez alkalommal találkoztak személyesen először a korábbi két tervezési terület szereplői.

Ennek keretében megválasztásra került az Egyesület elnöke Szél István - Székkutas község polgármestere - személyében, valamint a hét főből álló döntéshozó testület és a három fős Felügyelő Bizottság, továbbá a munkaszervezet is megkezdte érdemi munkáját.

A rendezvénysorozat keretében megtartott fórumok hasznosak voltak mind az Egyesület, mind a megjelent érdeklődők számára: a jelenlévők megismerhették a következő években a térségben

működő Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesületet, a munkatársakat, a következő években a Vidékfejlesztési Program által elérhető támogatási lehetőségeket. Saját részünkről pedig azért voltak hasznosak ezek a találkozások, mert sok életképes és új fejlesztési elképzeléssel találkoztunk, közösen gondolkodtunk a fórumok ideje alatt, valamint, akinek már volt része LEADER támogatásban megosztotta velünk pozitív és negatív tapasztalatait egyaránt. Minden fórumon fotodokumentációt készítettünk és jelenléti ívet írtunk alá.

Hódmezővásárhely, 2015. október 30.

Tisza és Maros Vidéke
Jövőjéért Egyesület
6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1.
Adószám: 18519699-1-06
Bankszámlaszám: 57400262-11138109

Szél István

Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület
elnöke

Szakmai beszámoló
Fórum sorozat a vidékfejlesztési feladatokat ellátó Tisza és Maros Vidéke
Jövőjéért Egyesület szervezet bevezetésére a térségben

Térségi összefoglaló anyag

A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület a 2014 és 2020 közötti Európai Unió fejlesztési ciklusban a Vidékfejlesztési Program által rendelkezésre álló LEADER forrás fölött fog diszponálni és a térség helyi szereplőihöz pályázati kiírások során eljuttatni.

A tervezési terület fejlesztési forrása közel 420 millió Ft.

A tervezési terület tizenkilenc települést foglal magába a Makói és a Hódmezővásárhelyi járás területének fuzionálásával: tizenöt község és négy város tartozik a fejlesztési területhez.

A tervezési terület ismeretéhez és bemutatásához az alábbi előzetes információk szükségesek:

A 2007-2013 közötti Európai Unió fejlesztési ciklusban a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület jelenlegi tervezési területéről négy település – amely a Hódmezővásárhelyi járás területén található – a Vásárhelyi Vidék Jövőjéért Egyesület területéhez tartozott, míg a többi tizenöt település, amely a Makói járáshoz tartozik a Maros-völgyi LEADER Egyesület vidékfejlesztési tevékenysége alá volt rendelve.

Tekintettel arra, hogy a 2014-2020 közötti időszakban a fő irányvonalat a járási határok adták az akciócsoportok fejlesztési területeinek kialakítására vonatkozóan, ezért az előző ciklus két tervezési területe a következő években egy egységként fog funkcionálni, így került lefedésre a két szomszédos járás minden települése egy új vidékfejlesztési szervezet irányítása alá, amely idén júniusban kapta meg az előzetes elismerést a tervezési területet illetően.

A HACS által lefedett terület 1397 km² nagyságú, 102 981 fő lakosságszámmal rendelkezik. A jogszabályban lefektetett szabályozásoknak megfelelően a tervezési terület településeiből Hódmezővásárhely és Makó csak külterülettel lesz jogosult pályázni a LEADER forrásokra, mert a lakosságszámuk meghaladja a 10 000 főt. Így ennek tekintetében a HACS fejlesztési forrása a tervezési terület több, mint 36 000 fős lakosságszámát fogja szolgálni.

A HACS tervezési területének települései és lakosság számuk:

	Település	Lakosság szám (fő)	
1	Ambrózfalva	516	516
2	Apátfalva	3 115	3 115
3	Csanádalberti	473	473
4	Csanádpalota	3 027	3 027
5	Földeák	3 127	3 127
6	Királyhegyes	665	665
7	Kiszombor	4 054	4 054
8	Kövegy	406	406
9	Magyarcsanád	1 524	1 524
10	Makó (külterület)	24 104	168
11	Maroslele	2 116	2 116
12	Nagyér	580	580
13	Nagylak	552	552
14	Óföldeák	472	472
15	Pitvaros	1 484	1 484
16	Hódmezővásárhely (külterület)	46 162	3 698
17	Mártély	1 303	1 303
18	Mindszent	7 047	7 047
19	Székkutas	2 254	2 254
		102 981	36 581

A tervezési terület legkisebb lakosság számú települése Kövegy, a legnagyobb Hódmezővásárhely, majd Makó és Mindszent. Csanádpalota is 2009 óta városi ranggal rendelkezik, de mivel 10 000 fő alatti a lakosság száma, így jogosult lesz a LEADER források megpályázására az elkövetkező időben.

A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület hatvanöt fős tagsággal rendelkezik. Ebből tizenkilenc tag– a tizenkilenc települési önkormányzat - képviseli a közszférát, huszonegy civil szervezet a civil szférát, tizennégy vállalkozó a vállalkozói szférát, valamint tíz magánszemély is tagja az Egyesületnek, így a szférák közötti kötelezően előírt arány is teljesül a tagság összetételét illetően.

Az Egyesület 2015. szeptember 29-ei közgyűlésén módosította alapszabályát, elfogadta a Szervezeti és Működési Szabályzatot, valamint megalakította az elnökségét és a Felügyelő Bizottságát.

A két járás alkotta térséget helyi és országos jelentőségű védett természeti területek és értékek jellemzik, valamennyi település területe statisztikailag körülhatárolt, földrajzilag összefüggő terület. A közösség területét kiterjedt NATURA 2000 hálózatba tartozó területek, gazdag élővilág, kimagasló táj-és tájképi értékek, valamint az alábbi kiemelt természeti értékek jellemzik:

- Mártélyi Tájvédelmi Körzet,
- Kardoskúti Fehér-tó,
- Maros folyó,
- Körös-Maros Nemzeti Park területe,
- Békés-Csanádi síkság,
- termálvíz,
- gyógyhatású Maros-iszap.

Jelentős hagyományok, magas szintű művészeti és kulturális aktivitás jellemzi a térséget, úgymint fazekasság, öntevékeny művészeti csoportok, olvasókörök, dalárdák, mezőgazdálkodás, gyógynövénytermesztés.

Aktív a civil társadalom - többségük egyesület vagy alapítvány, amelyek elsősorban a szociális ellátás, az egészségügy, a sport, környezetvédelem, kultúra és az oktatás területén tevékenykednek - magas szintű a települési identitás, hagyományosan jelentős a lokálpatriotizmus, melyek fontos építőkövei a társadalom- és gazdaságfejlődés szempontjából egyaránt jelentős nem anyagi erőforrásnak, a térség társadalmi tőkájének.

A civil szervezetek a kultúra (népművészet, népi hímzés, dalkör, énekkarok, néptánc- és irodalmi színpadok, képzőművészeti szakkörök, zenekarok) a sport és szabadidő (társastánc csoportok, sportegyesületek, lovas szakkör, íjász egyesület, vadásztársaság, stb.), valamint az érdekképviselet (Marosmenti Vállalkozók Szövetsége, Mozgáskorlátozottak, Polgárórság, Gazdakörök, Fogyasztóvédelem, Városszépítés, stb.) területén jöttek létre.

Ebben a tizenkilenc települést alkotó csoportban a közös múlt, a közös problémák, az egymásra utaltság, a már kialakult kulturális, funkcionális, közigazgatási és egyéb együttműködések determinálják a közös jövőbeni együttműködést is. A közös történelmi múlt jelenre vetített hatása a térségben kialakult kulturális és vallási sokszínűség. Az előzőekből adódóan a területen élők a folyamatosság jegyében egymásra támaszkodva ésszerű kompromisszumok mentén, együtt fejlesztik a jövőt.

A térség területén él Csongrád megye népességének 35%-a, a területre összességében a megyei és régiós arányokhoz képest nagyobb népesség fogyás jellemző. A térségre készült hosszú távú demográfiai előrejelzések a csökkenés megállását és enyhe növekedést prognosztizálnak.

A tervezési területet alkotó települések között ellátottsága megfelelő, könnyen megközelíthetőek. Több településen kerékpárút épült az elmúlt pár évben.

A talajtani adottságok a szántóföldi művelésnek kedveznek. A csanádi terület az ország egyik legjobb talajadottságú vidéke. A kiváló minőségű termőterületen a szántóművelés és a hozzá kapcsolódó hagyományos állattenyésztés a meghatározó. A kistérséget a nagytáblás szántóművelés jellemzi. A táblákra jellemző a tagolatlan felszínborítás. A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület minden települése jó minőségű, magas aranykorona értékű földdel rendelkezik. Országosan is legmagasabb a napfényes napok száma és kellő mennyiségű csapadékkal is rendelkezik. A települések lakosai ősidők óta mezőgazdasági termeléssel – elsősorban gabona és zöldségtermesztés – foglalkoznak.

A privatizációval a gazdálkodás 80%-ban őstermelői, családi szinten történik, a mezőgazdasági vállalkozók aránya nem közelíti meg a magas számot. A termelők csak kevés száma rendelkezik korszerű gépparkkal. Az újszerű szövetkezetek száma is csekély. A termelők többsége eladási nehézségekkel küszködik, ennek ellenére nincs példa a termékszerkezet váltásra, de igazán hajlandóság sincs új kezdeményezések befogadására, így ma is a hagyományos mezőgazdasági termelés a domináns – gabona és néhány tradicionális zöldségfajta (petrezselyemgyökér, répa, hagyma, fokhagyma).

A térség foglalkoztatási problémái gazdaságszerkezeti jellemzőkre vezethetők vissza. A mezőgazdasági ágazat egyre kevésbé tud főállású megélhetést biztosítani, jellemzően kiegészítő jövedelemforrás. Ezt a problémát az időjárásviszontagságok is súlyozzák.

A vállalkozási aktivitás alacsonyabb, mint az országos átlag, ugyanakkor a vidéki térségek átlagánál magasabb, és megyei viszonylatban is jelentős. Amellett, hogy a területen négy város van, a vállalkozási aktivitásban elsősorban a megye gazdaságában is meghatározó Hódmezővásárhely és Makó szerepe érvényesül.

Szoros értelemben vett ipar e térségben sohasem létezett. Ez azonban megdőlni látszik, mert többezres nagyságrendben foglalkoztat embereket az autó alkatrészeket gyártó makói gumigyár, a bútorgyártó cég, és az élelmiszeriparban egyik világvezető íz- és illatanyag gyártó makói székhelyű Givaudan is. Emellett az élelmiszer feldolgozás is erősödni látszik, a Makóra betelepült török érdekeltségű, döner alapanyag gyártó vállalkozás formájában, amely szintén tucatjával vesz fel a helyi lakosokat. Hódmezővásárhelyen a munkavállalók közel kétötödét az ipar foglalkoztatja. Megyei viszonylatban a kistérség átlagon felül iparosodott, főként a feldolgozóipar tekintetében.

A térség meghatározó problémája az alacsony foglalkoztatottság és az alacsony jövedelemteremtő képesség. Fontos probléma a népesség elöregedése, valamint az elvándorlás. A legfontosabb lehetőséget az alábbiakban látunk: a turisztikai adottságok magas, fokozottabb kihasználása, kollektív tanulás képességének kialakítása, civilek aktivitásra történő ösztönzése, a mezőgazdaság termelés-hatékonyságának növelése mellett egyéb jövedelemszerző tevékenységek ösztönzése, szélesebb körű kooperáció kialakítása, a térségre jellemző helyi forrásokra épülő gazdaság erősítése. A helyi hagyományokon alapuló kulturális településfejlesztés a Tisza és Maros vidékén.

Meglátásunk, hogy a társadalmi tőke egyfajta fokmérője egy közösség, illetve a társadalom összetartozásának, s mint ilyen, a közösségben és a társadalomban létező kohézió kifejezője, mely megnyilvánul az emberek, a közösségek közötti kapcsolatokban, normákban, bizalomban, együttműködésben a közös érdekek és haszon elérése érdekében.

Azok a vidéki közösségek, amelyek nem mutatják meg magukat, mint sajátos identitást képviselő csoportok, nincsenek közösségi kezdeményezések a gazdaság, a kultúra, az életmód, a környezetvédelem, a hagyományok terén, hosszabb távon életképességüket veszítik el, és nem tudják betölteni a társadalmi funkciójukat.

A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület és az Irányító Hatóság között megkötött vállalkozási szerződésben megfogalmazott iránymutatások alapján 2015. szeptember 29. és

október 29. között tizenkét alkalommal tartott tájékoztató fórumot az augusztusban elfogadott Vidékfejlesztési Programmal kapcsolatban.

A fórumok célja, hogy a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület, mint új helyi akcióscsoport térségi szinten bemutatásra kerüljön, valamint a tervezési terület helyi szereplőjéhez eljusson, megismerésre kerüljön. A rendezvénysorozat másik célja a szervezet térségi beágyazódásának elősegítése, a minél sokrétűbb vidéki célcsoportok elérése, ezáltal a területi fejlesztési igények és lehetőségek megfelelő koordinációjának megvalósítása.

A rendezvénysorozat fórumai az alábbi helyszíneken és időpontokban kerültek megrendezésre:

• 2015. szeptember 29.	Makó, Korona nagyterem	15 óra
• 2015. szeptember 30.	Makó, Váll-Ker Kft. ebédlő	16 óra
• 2015. október 05.	Pitvaros, Faluház	17 óra
• 2015. október 06.	Mártély, Faluház	14 óra
• 2015. október 06.	Mindszent, Kulturális Központ	17 óra
• 2015. október 07.	Földeák, Művelődési Ház	10 óra
• 2015. október 07.	Csanádpalota, Művelődési Ház	17 óra
• 2015. október 08.	Székkutas, Művelődési Ház	17 óra
• 2015. október 12.	Hódmezővásárhely, Agrárcentrum	18 óra
• 2015. október 13.	Apátfalva, Művelődési Ház	17 óra
• 2015. október 14.	Kiszombor, Községháza	17 óra
• 2015. október 29.	Makó, Korona nagyterem	15óra

1. fórum: 2015.09.29., Makó

A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület első fórumát Makón, a Korona Üzleti és Szolgáltató Központ konferenciatermében tartotta.

A fórum meghívottjai célzottan a 2014-2020 fejlesztési időszak tervezési területének települési polgármesterei voltak. A rendezvényen részt vett Farkas Éva Erzsébet, Makó város polgármestere is. A fórumon Szél István, a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület elnöke köszöntötte a megjelenteket. Ismertette, hogy az elkövetkező években a makói és a hódmezővásárhelyi járás által lefedett települések a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért

Egyesület munkaszervezetén keresztül fognak hozzájutni a Vidékfejlesztési Program LEADER forrásaihoz. Szél István tájékoztatójában elhangzott, hogy az előző időszakban, vagyis 2007-2013 között Makón és Hódmezővásárhelyen is külön vidékfejlesztési egyesület működött:

Hódmezővásárhelyen a Vásárhelyi Vidék Jövőjéért Egyesület működött 2013 év elejéig, Makón ugyanilyen funkcióban a Maros-völgyi LEADER Egyesület dolgozott, amelynek munkaszervezeti irodája jelenleg is Korona épületében működik. A terveink szerint a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület munkaszervezete továbbra is ugyanabban az irodában fog működni és a munkaszervezet vezető személyében sem fog változás történni. Szél István még azt is elmondta, hogy az Egyesületnek eltökélt szándéka, hogy a két járás LEADER területté történő összeolvadása által egy szorosabb szakmai és emberi kapcsolatok, együttműködések alakuljanak ki, amelyek előrébb viszik a térséget és akár példaként is szolgálhatnak más területek felé.

Ezt követően Rozsnyai Éva vette át a szót, aki tájékoztatójában a következő információkról számolt be: köszöntötte a megjelent polgármestereket, majd ismertette, hogy a szervezet bemutatkozása és a Helyi Fejlesztési Stratégia előkészítése kapcsán a következő két hétben fórumosorozat keretében a munkaszervezet két tagja a tervezési terület minden településére ellátogat. A makói járás területén az öt mikrotérség központban fognak zajlani a fórumok, a vásárhelyi járás esetében pedig mind a négy településre ellátogatnak, tekintettel arra, hogy az egy új és valamelyest ismeretlen terület, így fontos cél, hogy megismerjék a munkaszervezetet és bizalommal tudjanak hozzájuk fordulni a jövőben. Elhangzott, hogy a fórumokon kérdőív és projektötletgyűjtő adatlap formájában várják a meglátásokat és a fejlesztési elképzeléseket a stratégiához, majd ppt előadás formájában bemutatásra került a Vidékfejlesztési Program és a legfőbb tudnivalók a következő időszakra vonatkozóan.

Ezt követően Szél István kötetlen beszélgetést kezdeményezett, melyben arra kérte a polgármestereket, hogy a most már ismerttetett közel 420 millió Ft-os fejlesztési forrás tudatában mondják el fejlesztési elképzeléseiket. Csanádpalota polgármestere elmondta, hogy szeretné, ha ismét a térség falunapjai finanszírozásra kerülnének, úgy, mint ahogy 2014-ben történt ez a Maros-völgyi LEADER segítségével. Több polgármester említette helyi termékek kiemelt opcióként történő kezelését, valamint a két térség összeolvadása által a Tisza és Maros adta turisztikai adottságok kihasználását,

illetve a települési szolgáltató szektor támogatását is. Fejlesztési ötletként, illetve települési problémaként elhangzott a háziorvosi rendelők közös együttműködés keretében történő felújítása is.

2. fórum 2015.09.30., Makó

Szeptember 30-án a makói kandallógyártó cég székhelyén, a Váll-Ker Kft. ebédlőjében került sor a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület második fórumára.

Rozsnyai Éva köszöntője után Igaz Márta vette át a szót, aki ppt előadás formájában a következőket mondta el: bemutatta az új tervezési területet, amely a hódmezővásárhelyi és a makói járás összeolvadásával tizenkilenc település alkot jelenleg, majd ismertette a fejlesztési forrást, illetve az Európai Bizottság által 2015 augusztusában elfogadott Vidékfejlesztési Programot, majd röviden kiemelte a különbségeket és eltéréseket a 2007-2013 közötti időszakhoz képest. A fórumon legfőképpen makói és csanádpalotai vállalkozók jelentek meg, így fontos volt elmondani, hogy az ügyfelek tisztában legyenek azzal, hogy Makó belterületi vállalkozások a jogszabályi megkötések által nem pályázhatnak a LEADER forrásokra, azonban Csanádpalota vállalkozásai – mivel nem éri el a 10 000 Fős lakosság számot – jogosultak lesznek pályázatot benyújtani a LEADER fejlesztési forrásaira. A csanádpalotai vállalkozók részéről elhangzott, hogy nemrégiben vásároltak meg a településen egy benzinkutat, amelyet szeretnének felújítani: étkezési, illetve szálláslehetőségben gondolkodnak. Az is elhangzott részükről, hogy még ebben az évben szeretnének ilyen pályázati lehetőséget találni, de elmondtuk, hogy a LEADER pályázati kiírások a jövő évben fognak megjelenni. A Szabókert Plusz Kft. képviselője saját méhészete által méztermeléssel és értékesítéssel is foglalkozik, és ebben gondolkodva szeretne valamilyen pályázati lehetőséget találni, de itt is a legfőbb akadály a makói székhely...

A FourSec Kft. ügyvezetője, aki egyben a szintén makói Veterán Autós-Motoros Egyesület elnöke pár nap gondolkodási időt kért és ezután jutatta vissza a kiosztott projektötletgyűjtő adatlapot és a kérdőívet hozzánk. A fórumon megjelent a Makói Silver Lovassport Egyesület elnöke is, akit már régről ismertünk, hiszen több LEADER támogatási időszakban is nyertes pályázattal rendelkezett, elmondta, hogy további fejlesztési elképzelései is vannak az lovas egyesületnek eszközbeszerzés, rendezvények vonulaton, azonban itt is határt szab a makói bejegyzett székhely...

Az elhangzottak után elmondtuk, hogy a Vidékfejlesztési Program nemcsak a LEADER forrásokat foglalja magában, hanem más fejlesztési területre is igényelhetőek támogatások, továbbá javasoltuk, hogy az Operatív Program forrásaiból is lesz lehetőség projektek megvalósítására Makón.

3. fórum 2015.10.05., Pitvaros

Pitvarosra a fórunsorozat harmadik állomásaként érkeztek a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület munkatársai. A fórum helyszíne a pitvarosi Teleház épületében volt.

Mivel Pitvaros a székhelye a mikortérség központjának, így a hozzá tartozó három másik településről, Ambrózfalváról, Csanádalbertiról és Nagyérről is vártuk a vidékfejlesztés iránt érdeklődőket.

A fórumon civilek, vállalkozók és az önkormányzat is képviseltette magát. A megjelenteket elsőként Radó Tibor, Pitvaros község polgármestere köszöntötte, majd átadta a szót Rozsnyai Éva munkaszervezet vezetőnek, aki előadásában a következőket ismertette a megjelentekkel.

A 2014-2020 időszakra elfogadott vidékfejlesztési Program keretében rendelkezésre álló LEADER források tekintetében a makói és a hódmezővásárhelyi járás településein a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület fog pályázatokat kiírni a hamarosan megírásra kerülő Helyi Fejlesztési Stratégia alapján. Ehhez kapcsolódóan került kiosztásra egy kérdőív és egy projektötletgyűjtő adatlap, amelyet kitöltve várunk vissza október közepéig. Az előadás kapcsán ismertetésre került az előző időszak LEADER története a térségben, valamint az a rendezési elv, amely a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület megalakulásához vezetett. elhangzott, hogy munkaszervezeti iroda ugyanott lesz elérhető, ahol eddig, az elérhetőségek sem változtak.

Ezt követően elhangzottak az alábbi fejlesztési elképzelések:

Szükség lenne a helyi szolgáltató szektor (ács, kőműves, asztalos) felzárkóztatására eszközbeszerzések által és a helyi gazdálkodók kisgép beszerzései is fontosak lennének, a következő elképzelés a Petőfi Vadásztársaság elnökétől érkezett, aki már korábban LEADER pályázatokból újjátotta fel a vadászházat, a jövőben tervezik a vadászház melletti épületet felújítani és autentikus stílusban felújítani. A mikortérség településein fontos probléma az öntözés, de több hozzászóló költségkalkulációja alapján a mostani fejlesztési forrás nem az ilyen nagy volumenű beruházásokat fogja szolgálni. a megjelentek közös elképzelése, hogy

nagy hangsúlyt kell majd fektetni az esélyegyenlőségi projektekre is. A fórumon megjelent helyi plébános a templomfelújítást szeretné preferálni, kombinálva megújuló energiaforrások beépítésének lehetőségével.

4. fórum 2015.10.06., Mártély

A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület fórunsorozatának történetében a mártélyi helyszínen voltak legtöbben, akik kíváncsiak voltak a 2014-2020 közötti vidékfejlesztési program adta lehetőségekre. A fórum helyszínének a mártélyi Faluház adott otthont.

A mártélyi tájékoztató során Borsos József polgármester köszöntötte a megjelenteket, majd átadta a szót a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület munkatársának, Igaz Mártának. A tájékoztató során elhangzott egy rövid ismertető arról, hogy a makói és a vásárhelyi járás települései a 2014-2020 közötti uniós fejlesztési időszakban egy egységként fognak működni és a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület munkaszervezete fogja kezelni a LEADER forrásokat az elkövetkező években. Bemutatásra kerültek a főbb területi sarokszámok, a Vidékfejlesztési Program prioritásai. A fórumon résztvevők között itt is kiosztottuk a HFS kérdőívet és a projektötletek gyűjtéséhez szükséges adatlapot. Ezt követően a résztvevők kötetlen beszélgetés formájában mondták el véleményüket, észrevételeiket. A Mártélyi Polgárőr Egyesület elnöke arra volt kíváncsi, hogy ilyen csekély fejlesztési forrásból, hogyan lehet majd a helyi gazdaságot fejleszteni, illetve munkahelyeket teremteni. A helyi vállalkozók eszközbeszerzésben, illetve telephelyük korszerűsítésének fejlesztési elképzeléseiben gondolkodnak. Igény merült fel az egyik helyi vállalkozó által arra, hogy Mártélyon helyi kézműves vásár legyen, ahol a helyi kézművesek saját termékeiket árulják. Ilyen rendezvény már korábban is volt a településen, együttműködés keretében, hagyományteremtő céllal szeretnék a jövőben megrendezni a településen. Itt is felmerült a gazdálkodók gépbeszerzés iránti igénye, valamint a helyi szolgáltatásokat végző vállalkozók eszközparkjának fejlesztése.

5. fórum 2015.10.06., Mindszent

A mindszei Művelődési Házba fórumunk hatodik állomására érkeztünk.

Mindszent a hódmezővásárhelyi járás második legnagyobb települése, a tervezési terület harmadik legnagyobb városa. Lakosságszáma több, mint 7000 fős. Ennek ismeretében az itt

működő civil szervezetek, vállalkozások jogosultak lesznek a LEADER források igénybevételére.

A fórum megkezdésekor Zsótér Károly, Mindszent város polgármestere köszöntötte a megjelenteket, érdeklődőket. Pár szóban elmondta, hogy milyen célból került megrendezésre a tájékoztató, majd átadta szót Igaz Mártának, a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért egyesület munkatársának.

Igaz Márta szintén köszöntötte a résztvevőket és előadása folyamán az alábbi hasznos információkat mondta el:

A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület az előző uniós fejlesztési ciklus két tervezési területként olvadt össze, így az elkövetkező években tizenkilenc település fogja alkotni a tervezési terület települési lefedettségét. Az is elhangzott, hogy Mindszent az előző időszakban a Vásárhelyi Vidék Jövőjéért Egyesület vidékfejlesztési területéhez és tevékenysége alá tartozott. Az előadás folyamán bemutatásra került a nyár folyamán az Európai Bizottság által elfogadott Vidékfejlesztési Program, amelynek egyik szelete a LEADER. Ennek a fejlesztési forrásai lesznek elérhetőek az egyesület munkaszervezetén keresztül. az is elhangzott, hogy az elkövetkező időszak legfontosabb feladata a Helyi Fejlesztési Stratégia kidolgozása lesz, amelyhez minden véleményt, észrevételt szívesen fogadnak a munkaszervezet tagjai. Ehhez kapcsolódóan a helyszínen kosztára került kér dokumentum: HFS kérdőív és a projektötletgyűjtő adatlapok. ennek kitöltésére a helyszínen is lehetőség volt, de aki alaposabban szeretne volna átgondolni, annak október közepéig lesz lehetősége eljuttatni az iroda munkatársaihoz. A munkaszervezet irodája a makói Korona épületében található. A fórumon mindhárom szektor képviseltette magát: az önkormányzat, helyi civilek és helyi vállalkozók is elmondták a jövőre vonatkozó fejlesztési elképzeléseiket. A mindszenti civil szervezetek legfőbb problémája, hogy technikai felszereltségük elavult vagy egyáltalán nincs pl. számítógép, nyomtató. A másik nehézség számukra, hogy a hagyományos, évente megrendezésre kerülő rendezvényeik finanszírozása nem megoldott, így erre is szeretnének valamiféle pályázati támogatást nyerni. Felvetődött, hogy a pályázat utófinanszírozottsága szintén problémát okozhat, ám erre Mindszent város polgármestere az önkormányzat együttműködését és segítségét ajánlotta fel.

A vállalkozások részéről is felmerült kisebb gépbeszerzés, eszközpark fejlesztés igénye.

6. fórum 2015.10.07., Földeák

Földeákon, a Művelődési Házban került megrendezésre a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület rendezvénysorozatának hatodik fóruma.

Földeák is mikrotérség központként funkcionál a makói járás települési között, így a két szomszédos település Maroslele és Óföldeák lakosai is potenciális LEADER ügyfelek lehetnek a jövőben.

Hajnal Gábor, Földeák község polgármestere köszöntötte a rendezvényen megjelenteket, aki egyben a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület alelnöke is, így több szempontból is érdekelt volt a fórumon.

Köszöntője után átadta a szót Igaz Mártának, a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület munkaszervezeti munkatársának. A munkaszervezet tájékoztatójában az alábbiak hangzottak el:

2015 augusztusában elfogadásra került a magyar kormány által beadott és az európai bizottság által augusztusban elfogadott Vidékfejlesztési Program. Ennek a programnak egyik szelete a LEADER, amely a helyi közösségek által megfogalmazott igényekre építve próbálja a fejlesztéseket megvalósítani. az elkövetkező évekre közel 420 millió Ft-os fejlesztési forrással rendelkezünk a tervezési terület tizenkilenc településére, amely a makói és a hódmezővásárhelyi járás területéből tevődik össze. az előző ciklusban két külön szervezet látta el ezeket a feladatokat mind a vásárhelyi, mind a makói térség vonatkozásában.

Legfontosabb rövidtávú feladatunk a Helyi Fejlesztési Stratégia kidolgozása, amelyhez a helyi lakosság észrevételeit, elképzeléseit várjuk.

A fórum résztvevői legfőképpen a civil és a közszférát képviselték. A Mobil Földeáki Fiatalok Egyesülete már rutinos pályázónak számít, hiszen a LEADER+ programban és egyéb más kiírásokban is indult már. Fejlesztési elképzeléseik a közösségi együttműködésekre, rendezvényekre, illetve gyermek játszóház kialakítására irányulnak. Földeákon is jelentős a mezőgazdasági gazdálkodók száma, így itt is felmerült az igény gépbeszerzésekre. Az óföldeáki szociális intézmény részéről igény merült fel időseknek szóló rendezvények finanszírozására pályázatok által.

7. fórum 2015.10.07., Csanádpalota

A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület bemutatkozó fórumainak hetedik állomása Csanádpalotán a Művelődési Házban volt.

Csanádpalota a tervezési terület legkisebb lakosságszámú városi rangú települése és a makói járás mikrotérség központja is egyben, így erre a fórumra a királyhegyesi és a kövegyi lakosság érdeklődőit is vártuk.

A fórum résztvevői között – nagy örömünkre – az önkormányzati, a civil- és a vállalkozói réteg is képviseltette magát.

Rozsnyai Éva, a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület munkaszervezet vezetője néhány szóban köszöntötte a megjelenteket, elmondta, hogy milyen aktualitásból is tartjuk meg ezt a rendezvényt minden településen, majd ppt előadás segítségével ismertette a hasznos információkat. Az augusztusban elfogadott Vidékfejlesztési Program részét képezi a sokak által már ismert LEADER vidékfejlesztési támogatások program is. Ennek a programnak a koordinálást a 2014-2020 közötti időszakban a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület fogja végezni a makói és a hódmezővásárhelyi járás tizenkilenc településén. Elhangzott, hogy az előző hétéves ciklusban – 2007 és 2013 között – mindkét járás külön LEADER szervezettel rendelkezett, de az elkövetkező pár évben a járáshatárokhoz történő igazodás, valamint a két hasonló adottságokkal rendelkező terület egy tervezési térséget fog alkotni. Fontos volt elmondani azt is, hogy előző ciklus III. tengely támogatási jogcímeivel ellentétben a következő időszakban már a csanádpalotai civil szervezetek és vállalkozók is jogosultak lesznek a LEADER forrásokot igénybe venni. A következő időszak fejlesztési forrásait tekintve 420 millió Ft áll rendelkezésre az ügyfeleknek, pályázóknak. Elhangzott, hogy ez kevesebb, mint a fele összegű pénzüsszeg az előző időszakhoz képest, így alaposan és okosan kell tervezni a stratégiát, hogy tényleg megfelelő célokat és elképzeléseket szolgáljon ki a forrás a térségben. Rozsnyai Éva elmondta, hogy fontos célunk a helyi gazdaságfejlesztés, életminőségjavítás, helyi értékek és termékek előtérbe helyezése. Az ismertető után a megjelentek mondták el véleményüket, meglátásaikat.

Csanádpalota polgármestere elmondta, hogy az eddigi LEADER pályázatok beadása és elszámolása sem volt egyáltalán könnyű, így nem akar „ködösíteni”, hogy aki belevág újfent LEADER projektekbe, az ezekkel legyen tisztába, valamint azt is elmondta, hogy ez a jelentősen kevesebb pénz, nem biztos, hogy az önkormányzati fejlesztéseket kell, hogy

szolgálja, hanem inkább a helyi vállalkozók és civil szervezetek fejlesztéseit támogassa inkább. Ez egyik helyi vállalkozó, – Hangai József – aki már több nyertes LEADER pályázat tulajdonosa is a következő évek fejlesztéseit illetően is határozott elképzeléssel rendelkezik: a felújított magtár épületének emeletén szeretne oktatótermet kialakítani és abban képzéseket tartani mezőgazdasággal foglalkozóknak.

8. fórum 2015.10.08., Székkutas

A székkutasi LEADER fórum a rendezvénysorozat nyolcadik állomása volt, amelyet a helyi Művelődés Házban tartottunk.

A fórumon Mihály Ferenc, önkormányzati képviselő köszöntötte a megjelenteket, majd átadta a szót a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület munkatársainak. A szervezet részéről Rozsnyai Éva tartotta a tájékoztatót.

Előadásában elsőként köszöntötte a résztvevőket, majd ismertette, hogy az elkövetkező időszakban a Vidékfejlesztési Program LEADER forrásai a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület szervezetén keresztül lesznek elérhetőek. A szervezet kialakulásának történetéről a következők hangzottak el röviden: 2007 és 2013 között Székkutas a Vásárhelyi Vidék Jövőjéért Egyesület tervezési területéhez tartozott, azonban a következő programozási időszak idején már az egyesült terület részét fogja képezni ez a település is. Az egyesülés által létrejött közös tervezési területhez tizenkilenc település tartozik, amelynek munkaszervezeti irodája Makón a Korona épületében, a Maros-völgyi LEADER Egyesület irodahelyiségeiben lesz megtalálható. A fejlesztési forrást tekintve az elkövetkező években 420 millió Ft-tal rendelkezünk, amelynek elköltéséhez várjuk a projektötleteket a kiosztott adatlap kitöltésének segítségével. Az előadásban elhangzott, hogy a fejlesztési forrás által kiírt pályázatoknak legalább a 60%-át kötelező gazdaságfejlesztésre fordítani, így fontos a tervezés időszakában jól átgondolt elképzeléseket megfogalmazni.

A fórumon részt vett egy székkutasi gazdálkodó, aki családi összefogással rövid időn belül a településen tejivó jellegű üzletet fog nyitni. Ehhez kapcsolódóan szeretne a LEADER forrásból támogatást nyerni. Szüksége lenne eszközökre az üzlet működéséhez: pl. tejautomata, kisebb hűtők, tálalópult.

A fórumon részt vett egy települési könyvelő, aki elmondta, hogy az ügyfelei között sok őstermelő és mezőgazdasági profilú vállalkozás van. Részükről igényként felmerült

eszközbeszerzés kisebb volumenben, illetve telephely korszerűsítés szintén alacsonyabb költségvetéssel. az önkormányzat részéről felmerült igény a helyi rendezvényekkel kapcsolatban merült fel.

9. fórum 2015.10.12., Hódmezővásárhely

Hódmezővásárhelyen az Agrárcentrum adott helyet a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért egyesület LEADER Fórumának. Az agrárcentrum fogja a össze a Hódmezővásárhely és környéki gazdákat, akik a már évekkkel ezelőtt létrehozták a Hódmezővásárhelyi Gazdasági egyesületet, amelynek elnöke Benkő Zsolt, aki többek között a Magyar Nemzeti vidéki Hálózat Csongrád megyei területi felelőse, valamint a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület elnökségi tagja is.

A fórumon Rozsnyai Éva mutatta be az egyesületet és a LEADER programot. Előadásában bemutatta az egyesület tervezési területét, valamint elmondta, hogy a legfőbb cél, hogy a két járási terület együttműködjön és közösen gondolkodjon. A LEADER program már sokaknak itt sem hangzott újdonságként, így kötetlen beszélgetés alakult ki a megjelent gazdákkal.

Fejlesztési ötletként felvetődött a tanyák fejlesztése. Itt olyan elképzelések hangzottak el, mint tetőfelújítás, a tanya körbekerítése, kisebb felújítások, renoválások. az egyik gazda felvetette, hogy a tanyákhoz vezető utak elhanyagolt állapotban vannak, így azokat gréder segítségével lehetne jobbá tenni. Benkő Zsolt erre válaszként elmondta, hogy ezek mind önkormányzati tulajdonban vannak, és épp most folyik az egyeztetés a polgármesteri hivatal munkatársaival, hamarosan orvosolni fogják a problémát.

Dani János, aki szintén a vásárhelyi tanyavilágból érkezett a helyi termékek, nevezetesen a sajt készítés ötletét vetette fel. Évek óta juhokat tart és juhsajtot, túrót készít a tejből. ezek nagyobb kapacitású készítéséhez alakítja most át a családi gazdaságát és a LEADER támogatások segítségével szeretne eszköz-, illetve telephelyfejlesztést végrehajtani. ezt a témakört mi is mindenképp preferálnak tartjuk a stratégia kialakítása során.

A vidékfejlesztési Program más jogcímei is érdekelték a résztvevőket, így abban a közös megegyezésben maradtunk, hogy rajtunk és az MNVH munkatársain keresztül mindenképp tudnak majd tájékozódni az aktualitásokról.

10. fórum 2015.10.13., Apátfalva

Apátfalvi fórumunk a rendezvénysorozat tizedik állomása volt. A fórum a helyi Művelődési Ház és Könyvtár épületében került megrendezésre.

Apátfalva mikrotérség központ, de a szomszédos két településről, Magyarcsanádról és Nagylakról nem jöttek érdeklődők és sajnálatos módon ezen a helyszínen voltak szinte a legkevesebben és itt hangzott el a legkevesebb fejlesztési elképzelés is.

Rozsnyai Éva előadásában ismertette a 2014-2020 közötti fejlesztési időszak lényegesebb tudnivalóit:

Ebben az időszakban a vidékfejlesztési feladatokat és a LEADER forrásokat a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület munkaszervezete fogja kezelni. Az itt jelenlévők közül már többen hallottak a LEADER programról. 2007 és 2013 között az apátfalvi ügyfelek a Maros-völgyi LEADER Egyesület szervezetén keresztül érhették el a több, mint egy milliárd Ft-os fejlesztési forrást, így itt apátfalván is több projekt került megvalósításra, többek közt: tűzép felújítás, erdei iskola felújítása. Ennek példaként szeretnénk, ha az elkövetkező időszakban is ehhez hasonló életképes és hasznos fejlesztési elképzelések születnének. Ezek összegyűjtéséhez kiosztottuk a projektötletgyűjtő adatlapokat, valamint egy kérdőívet.

A Vidékfejlesztési Program összforrásából 5% jut a LEADER programra a következő öt évben, amely a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület esetében 420 millió Ft-os fejlesztési forrást jelent. Ezen összeg legalább 60%-át kötelezően gazdaságfejlesztési projektek megvalósítására kell, hogy fordítsuk. Munkaszervezeti irodánk a makói Korona épületében várja az érdeklődőket, ügyfeleket.

Projektötletként ezen a fórumon elhangzott, hogy szükség lenne a helyi gyerekeknek egy olyan oktatási lehetőségre, mint pl. az angol ovi, amely jelenleg is működik a településen, de Hódmezővásárhelyről járnak át a pedagógusok és nem kapnak semmilyen támogatást.

11. fórum 2015.10.14., Kiszombor

A kiszombori fórum, amelyet a helyi Polgármesteri Hivatalban tartottunk a rendezvénysorozat utolsó előtti állomása volt. A fórumot Szegvári Ernőné, Kiszombor polgármestere nyitotta meg, aki a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület döntéshozó testületében a feladatait a közsféra képviselőjében látja el.

A fórumon helyi vállalkozók, civilek és magánszemélyek is részt vettek. Aktív párbeszéd alakult ki a rendezvény során.

A polgármesteri köszöntő után Rozsnyai Éva kapott szót, aki bemutatta a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesületet. Elhangzott, hogy az egyesület a makói és a hódmezővásárhelyi járás települését fogja össze, szám szerint 19-et, amelyből négy város és tizenöt községi ranggal rendelkezik. A tervezési terület nagysága közel 1400 km², több, mint 100 000 fős lakosságsszámmal. A Vidékfejlesztési Program ide jutó LEADER forrása 420 millió Ft nagyságú. Aki a korábbi években már pályázott, az tudja, hogy a Maros-völgyi LEADER egyesület az előző hétéves programozási időszakban több, mint egy milliárd forintnyi fejlesztési összeget kapott és ki is pályáztatott a térség ügyfelei között. A mostani forrás legalább 60%-át k9ötlezően gazdaságfejlesztési célokra kell, hogy fordítsuk. Legközelebbi feladatunk a Helyi Fejlesztési stratégia megírása lesz, amelyhez várjuk a fejlesztési ötleteket az általunk kiosztott projektadatlapon feltüntetve. A Vidékfejlesztési Program ismertetése során elhangzott, hogy 1300 Mrd Ft az összforrás, amelyből 5% jut a LEADER programra, ám a VP többi forrásai is rendelkezésre állnak a vidéken élők számára.

A kiszomboriak a tájékoztató után elmondták ötleteiket:

Az önkormányzat szeretné a horgászturizmust fejleszteni, a Vályogos nevű horgásztavukat szeretnék vonzóbbá tenni, az egyik civil szervezet az ifjúság számára szeretne szabadtéri sportolási lehetőséget illetve klubhelyiséget, eszközökkel, illetve népi hagyományokra (kemencés kiülő hellyel ellátott) épülő kulturális központ igénye is felmerült.

A helyi vállalkozók kisösszegű eszköz- és telephelyfejlesztésben gondolkodnak.

12. fórum 2015.10.29., Makó

A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület zárófórumán az előző rendezvények tapasztalatai és eredményei kerültek összegzésre.

Szél István, a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület elnöke köszöntötte a makói Korona Konferenciaközpont nagytermében megjelent érdeklődőket. Elmondta, hogy egy hónappal ezelőtt szintén ugyanezen a helyszínen volt a tizenkét állomásból összefűzött rendezvénysorozat bemutatkozó fóruma is. A zárófórum érdemi megtartására átadta a szót Rozsnyai Évának, a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület munkaszervezet vezetőjének.

A munkaszervezet vezető elmondta, hogy az eltelt egy hónapban a tervezési terület szinte minden településén bemutatkozott az egyesület: a hódmezővásárhelyi járás mind a négy településén, valamint a makói járás öt mikrotérség központjában került sor fórumok tartására. Ezekben a rendezvényeken a munkaszervezeti tagok bemutatták az egyesület feladatait és a LEADER programot a 2014-2020 közötti években, valamint ismertették a Vidékfejlesztési Program főbb ismérveit, amelyek az elkövetkezendő években a vidéken élők számára pályázati lehetőségeket fognak biztosítani.

A települési fórumok minden állomásán kérdőívet és projektgyűjtő adatlapot osztottunk ki abból a célból, hogy a Helyi Fejlesztési stratégia tervezésénél minél több információ és ötlet alapján tudjunk egy hatékony és életképes tervet összeállítani.

A kérdőívben körüljártuk, hogy milyen szükségletek, problémák jelentkeznek a Tisza és Maros vidékén. A legtöbbször előforduló probléma a munkahelyek hiánya volt, továbbá az előregedés jelensége, a fiatal munkaképes generáció elvándorlása. Általában jellemző a kis számú értelmiségi réteg jelenléte, illetve a megfelelő szakképzettségű munkaerő hiánya, az alacsony kereseti lehetőségek. Felvetődött többek között az azonos érdekkörbe tartozók között észlelhető probléma, az összefogás hiánya, a kooperációs, kommunikációs készség hiánya. Meglévő erőforrásainkat igen gyengén, vagy egyáltalán nem használjuk ki.

Az eltelt időszak alatt, részben magukon a fórumokon, részben e-mailes, személyes megkeresés útján közel 40 adatlap érkezett a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesülethez. Ezek az adatlapok már projektgazdákat, tervezett összegeket, illetve részletes leírást tartalmaztak az egyes elképzelésekkel kapcsolatosan.

A megtartott fórumokon szinte minden alkalommal részt vettek az adott települések polgármesterei. Magas volt a civil szervezetek, vállalkozók, mezőgazdasági őstermelők részvételi aránya is. Több olyan alkalom is volt, amelyen már nem hangzott ismeretlenül a LEADER vidékfejlesztési modellje, az előző ciklus sikeres pályázói már tapasztaltan és felkészülten, konkrét kérdésekkel érkeztek a rendezvényekre.

A fórumok során számos projektötlet jutott el a munkaszervezethez, a teljesség igénye nélkül Rozsnyai Éva munkaszervezet vezető ezek közül ismertetett párat.

Domináltak a vállalkozások javaslatai, többek között savanyító, gyümölcsfeldolgozó üzemek, épületfelújítások, tanyafelújítás, eszközbeszerzések, marketing tevékenységek kiadásai,

kistermelői piacok felújítása, bővítése, már működő vállalkozásokban alternatív energiafelhasználás kialakítása, kézműves pékség kialakítása.

Még mindig nagy igény mutatkozik a tervezési terület mezőgazdasági jellegére tekintettel az ide kapcsolódó eszközfejlesztések, gépbeszerzések és telephelyfejlesztések iránt, a külterületi tanyákon élők az áramellátás kapcsán egyre inkább megújuló energiaforrások felhasználása felé orientálódnak, így sokak a napelem, napkollektor beszerzését jelölték meg fejlesztési elképzelésüként. A mezőgazdasági és egyéb profilú helyi termékek piaci pozíciójának erősítése is több alkalommal megjelent a projektötletek között. A területen sokan foglalkoznak sajt, tejföl, túró, lekvár és egyéb kézműves helyi termék előállításával, így ez stabil háttérrel adhat ennek a szegmensnek.

A civilek zömében közösségi, szabadidő eltöltésére alkalmas terek kialakításának igényével jelentkeztek. Népszerűek a kültéri felnőtt sporteszközök is.

Az önkormányzatok „Óriásgombolyag Múzeum kialakításától kezdve, a horgászturizmus, kerékpáros turizmus eszközparkjának, marketing eszközeinek fejlesztését, bővítését tervezik.

A lista messze nem teljes, minden nap telefonon 2-3 újabb érdeklődő kér tájékoztatást a projekttervvel kapcsolatban. Elhangzott, hogy amennyiben valaki még újabb ötlet birtokában van, az keresse fel az irodát, vagy juttassa el valamilyen formában a fejlesztési ötletet.

A rendezvények beszámolóját követően bemutatásra került a Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület logója, valamint a weboldal, amelyet a www.tiszamaros.hu címen érhetnek el az érdeklődők. A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület weboldala napi szinten követi az egyesület életét, szándékunk szerint felkerülnek rá a Vidékfejlesztési Program LEADER-en túli pályázati felhívásai is, kapcsolódó turisztikai információk, bemutatjuk a tervezési terület önkormányzatait. Természetesen a Helyi Fejlesztési Stratégia is helyet kap rajta.

A Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület logója is megalkotásra került. Képi hatásában szimbolizálja a Tisza és a Maros folyókat, a térségünkre oly jellemző napfényt, illetve az agráriumot, turisztikát.

Összegzés

A településeken megtartott fórumokon megjelent résztvevők magas százalékban nagy érdeklődést mutattak a Vidékfejlesztési Program iránt. Sok olyan érdeklődő volt, akinek nem hangzott ismeretlenül a LEADER program, mint a vidékfejlesztési támogatások speciális területe. Voltak a jelenlévők között már sikeres projektgazdák, illetve olyanok is, akik a jövőben szeretnék azzá válni.

A rendezvénysorozat keretében megtartott fórumok hasznosak voltak mind az Egyesület, mind a megjelent érdeklődők számára: a jelenlévők megismerhették a következő években a térségben működő Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesületet, a munkatársakat, a következő években a Vidékfejlesztési Program által elérhető támogatási lehetőségeket. Saját részünkről pedig azért voltak hasznosak ezek a találkozások, mert sok életképes és új fejlesztési elképzeléssel találkoztunk, közösen gondolkodtunk a fórumok ideje alatt, valamint, akinek már volt része LEADER támogatásban megosztotta velünk pozitív és negatív tapasztalatait egyaránt.

Elmondhatjuk, hogy a 12 állomást magába foglaló rendezvénysorozatunk elérte célját, hasznos volt a tekintetben, hogy a korábban két tervezési terület szereplői közeledtek egymás felé, nőtt az egymásra figyelés, a kooperáció szándéka.

A fórunsorozat alkalmas volt arra, hogy elinduljon egyfajta közös gondolkodás arról, hogy milyen lehetőségek előtt állunk, a rendelkezésünkre álló szűkebb fejlesztési forráskeret pedig arra ösztönzi a tervezőket, pályázókat, hogy előre látóan, körültekintően, és együttműködve készüljenek fel a 2014-2020-as tervezési időszakra. Lépten-nyomon találkoztunk az összefogás szándékával, úgy önkormányzati, mind civil vonatkozásban. Ez mindenképpen azt jelzi, hogy van esélyünk át lépni a felmerült problémákon, és közös erővel, összefogással elérhetjük a fejlesztési források hatékony felosztását a Tisza és Maros vidékén.

Általános véleményként fogalmazódott meg az, hogy a LEADER fejlesztési források a Vidékfejlesztési Program egyéb forrásai mellett, azokat kiegészítve hatékony és eredményes tud lenni az előttünk álló időszakban.

Makó, 2015. október 30.

Tisza és Maros Vidéke
Jövőjéért Egyesület
6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1.
Adószám: 18519699-1-06
Bankszámlaszám: 57400262-11138109

Szél István elnök